

Hajdúdorog Város Önkormányzata

Ifjúságpolitikai Konceptió 2007-2012

Helyi Ifjúsági Cselekvési Terv

2007-2008

(ELSŐ OLVASATBAN)

Hajdúdorog, 2007. augusztus

Tartalomjegyzék

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
Bevezetés.....	4
Az önkormányzat ifjúságpolitika és egyéb a fiatalságot érintő jogforrásai	5
Helyi rendeletek:.....	6
Illeszkedés	6
1. HELYZETÉRTÉKELES.....	7
A település rövid áttekintése	7
Demográfiai helyzetkép.....	8
Területi hatókör.....	8
Az ifjúság helyzete a térségben.....	8
Az ifjúságot érintő oktatási, egészségügyi, szociális, foglalkoztatási és közművelődési szolgáltatások bemutatása	9
Oktatás:.....	9
Egészségügyi ellátás.....	13
Közművelődés	13
Foglalkoztatás	15
Szociális ellátás.....	15
Ifjúság segítés	16
Civil szervezetek (ifjúsághoz kötött)	16
Ifjúsági szolgáltatások, szabadidős lehetőségek.....	17
Hajdúdorog, ifjúsági érdekegyeztető intézményrendszer (terv)	17
2. IFJÚSÁGI FELMÉRÉS (KUTATÁS) ELEMZÉSE.....	19
Ifjúságkutatás módszere és tematikája.....	19
Ifjúságkutatás főbb eredményei, értékelése.....	19
Az ifjúságkutatás főbb következtetései.....	25
3. SWOT analízis.....	26
4. IFJÚSÁGPOLITIKAI CÉLOK.....	27
Aktív ifjúsági részvétel és érdekérvényesítés, együttműködések	27
Oktatás, képzés, nevelés	27
Pályakezdés, otthonteremtés.....	28
Egészségügy, testkultúra	28
Kultúra idegenforgalom.....	29
Ifjúságvédelem, prevenció	29
Szabadidő, hasznos időtöltés	30
Esélyegyenlőség.....	30
5. CSELEKVÉSI TERV, EGYÜTTMŰKÖDÉSEK.....	31
Cselekvési terv 2007-2008.....	31
Aktív ifjúsági részvétel és érdekérvényesítés (ifjúsági szolgáltatások kialakítása)	31
Pályakezdés, otthonteremtés	33
Szabadidő, hasznos időtöltés	34
Egészségügy, testkultúra.....	34
Ifjúságvédelem, prevenció	35
Várható eredmények:.....	39
6. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ERŐFORRÁSOK.....	42
MELLÉKLETEK.....	43

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Hajdúdorog Önkormányzat Ifjúsági Konceptiója 2007-2012. elfogadása fontos eszköze annak, hogy az önkormányzat a kötelező és önként vállalt feladatait hatékonyan lássa el. A koncepció lehetőséget ad a szemléletváltásra, és részterületeken történő továbblépésre. Módosítani időközönként nem csak lehetséges, de szükséges is a kulturális-társadalmi, gazdasági és jogi változások miatt.

Az ifjúsági koncepció megvalósítása csakis, különböző szintű együttműködésekkel, aktív partneri viszonyban valósítható meg, ezért különös hangsúlyt kell fektetnünk a közös munkára, a feladatok megosztására. Az ifjúsági feladatokat az önkormányzat intézményeinek, szakembereinek a közreműködésével és a civil szervezetekkel együttműködve kell megvalósítani.

Bevezetés

Hajdúdorog Város Önkormányzata 2006. novemberében pályázatot nyújtott be a Szociális és Munkaügyi Minisztériumhoz a helyi önkormányzatok gyermek és ifjúsági feladatai ellátásának kiegészítő támogatására. Az „Utánam srácok!” – Hajdúdorog a fiatalokért - című pályázatunkat a minisztérium 1 800 000 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesítette.

Napjaink társadalmi-gazdasági változásai új problémákat, feladatokat jelöltek ki az egész társadalom, de azon belül a gyermek és ifjúsági korosztályokkal foglalkozók számára is. A megváltozott szükségletek, az átalakuló ifjúsági kultúra, az értékek átrendeződése komoly felelősséget ró a társadalom felnőtt tagjaira. Hajdúdorog Város ifjúsági problémáit csak széles társadalmi összefogással- szem előtt tartva a társadalmat érintő egyéb problémákat- lehet megoldani.

Az ifjúságról való felelősségteljes gondolkodás alapja, hogy velük, mint önálló társadalmi csoporttal foglalkozunk. A fiatalsággal való foglalkozás hosszú távú befektetés. Jelenük határozza meg jövőbeni tevékenységüket, hiszen a mai fiatalok pár év elteltével a társadalom és a gazdaság mozgatórugói lesznek. Elengedhetetlen tehát számunkra, hogy megfelelő tudással, információval és lehetőséggel lássuk el őket azért, hogy jövőbeni cselekedeteik önmaguk és természetesen az egész társadalom hasznára válják.

A koncepció olyan tervezet, elképzelés, amelyre a társadalom folyamatos változása miatt az ifjúság érdekérvényesítése és szerepvállalása érdekében van szükség. A fiatalok életterét adó tényezők - a család, az iskola, a települési környezet, a különböző intézmények, civil szervezetek, a munkahely, a baráti társaságok - adják a változások tereit. Ehhez kapcsolódik a fiatalok szükségleti rendszere, amelynek a legfontosabb három pillére a család, az állam (tágabban a nemzet) és a helyi társadalom, települési közösség. E területek segítése szükséges ahhoz, hogy a fiatalok jól érezzék magukat környezetükben, és bekapcsolódjanak az aktív társadalmi életbe.

Hajdúdorog Város ifjúságpolitikai koncepciójának és cselekvési tervének kidolgozását a helyi ifjúság körében végzett felmérés előzte meg. Kutatásunk célja az volt, hogy közelebbről megismerjük a helyi fiatalok szokásait, életmódját és elképzeléseit. Célunk az volt, hogy mind a koncepció, mind a cselekvési terv kidolgozásának alapja tényleg a valós - a fiatalok által megfogalmazott - elképzeléseken és szükségleteken alapuljon.

Az önkormányzat ifjúságpolitika és egyéb a fiatalságot érintő jogforrásai

- Az önkormányzati ifjúságpolitika legmagasabb szintű jogforrása az **Alkotmány**, amely többek közt kimondja, hogy államunk különös gondot fordít az ifjúság létbiztonságára, oktatására és nevelésére, továbbá védelmezi az ifjúság érdekeit.
- Emellett számos **ENSZ egyezmény** (Gyermekek Jogairól Szóló Egyezmény, Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, valamint az Oktatásban Alkalmazott Megkülönböztetés Elleni Küzdelemről Szóló Egyezmény) határoz meg olyan elveket és jogokat, amelyek érvényesüléséhez szükséges az önkormányzat támogató közege is.

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOKRÓL SZÓLÓ 1990. ÉVI LXV. TÖRVÉNY meghatározza az önkormányzatok különböző területekkel - így az ifjúsággal kapcsolatos - főbb feladatait, melyek az alábbiak:

- 8. § (1) bekezdés: "a települési önkormányzatok feladata a helyi közszolgáltatások körében különösen: ...a gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás, ...az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése",
- - 8. § (2) bekezdés: "a települési önkormányzat maga határozza meg - a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően -, mely feladatokat, milyen mértékben és módon lát el",
- 8. § (5) bekezdés: "a települési önkormányzat a feladatai körében támogatja a lakosság önszerveződő közösségeinek a tevékenységét, együttműködik e közösségekkel."

Az ifjúsági feladatok ellátásában az önkormányzatok szinte teljes feladat- és intézményrendszere érintett. Integrálja a fiatalok részvételével, a fiatalok információhoz jutásával, a szakemberek, köztisztviselők és közalkalmazottak feladataival, a közösségi terekkel, és a forrásokkal kapcsolatos kérdésköröket.

- 2003. évi L. törvény a Nemzeti Civil Alapprogramról
- 1995. évi LXIV. törvény a Gyermek és Ifjúsági Alapról, a Nemzeti Gyermek és Ifjúsági Közalapítványról, valamint az ifjúsággal összefüggő egyes állami feladatok ellátásának szervezeti rendjéről
- 2/1999. (IX. 24.) ISM rendelet a Gyermek és Ifjúsági Alapprogram és a Regionális Ifjúsági Irodák működéséről
- 27/2001. (V. 11.) OGY határozat a gyermekek és az ifjúság helyzetéről, életkörülményeik alakulásáról és az ezzel összefüggésben megtett kormányzati intézkedésekről

- 5/2006. (X. 13.) SZMM rendelet a helyi önkormányzatok részére gyermek- és ifjúsági feladatok ellátása céljából nyújtandó támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának és elszámolásának 2006. évi szabályairól

Helyi rendeletek:

- 4/1998. II.24. (KT) rendelet a gyermekvédelmi támogatások megállapításának szabályairól
- 3/1998. (II. 24.) KT. Rendelet a szociális igazgatásról és a szociális ellátások helyi rendszeréről
- 9/1999. (VII. 28.) KT. Rendelet a helyi közművelődési tevékenység támogatásáról
- 12/1997. (XI. 25.) KT. Rendelete az első lakáshoz jutók támogatásáról
- 1/2006. (I. 20.) KT. Rendelete a gyermekvédelmi támogatások megállapításának szabályairól

Illeszkedés

Tanulmányunk kidolgozásához fontosnak tartjuk, hogy ismerjük az országos és régiókat érintő törekvéseket, fejlesztési elképzeléseket. A fiatalság feladatait koncepciókban úgy kell meghatározni, hogy időben megfelelő információval és tudással lássuk el őket ahhoz, hogy a társadalom keresőképes és aktív részeseként régióink és szűkebb térségünk tevékeny a kitűzött célok megvalósítására képes nyitott gondolkodó személyiségekké váljanak.

Észak-alföldi Operatív Program 2007-2013

A Régió Stratégiai (tematikus) céljai:

- A régió stratégiai helyzetére és humán erőforrására építő versenyképes, piacvezérelt és innováció-orientált gazdaság továbbfejlesztése („Dinamikus-régió”)
- A régió természeti, környezeti rendszereinek kialakítása, megőrzése és fenntartható használata, a környezet értéként való kezelése („Öko-régió”)
- A régióban az egészséges élet lehetőségeinek biztosítása, a kapcsolódó endogén potenciál hasznosítása („Egészséges-régió”)
- A régió versenyelőnyeire alapozott piacvezérelt és innováció orientált agrárvertikum kialakítása („Agrár régió”)
- A régió területi különbségeinek mérséklése és a társadalmi kohézió erősítése, a foglalkoztatás bővítése („Esélyteremtő és felzárkózó régió”)

Az Észak-alföldi Operatív Program 2007-2013-as célkitűzéseinek megvalósítása és annak továbbélése hosszú távon a most még fiatal korosztály felelősségteljes munkáján is múlik.

Koncepcióink kidolgozásához hangsúlyt fektettünk arra, hogy a felsorolt célok közvetlenül már most beépüljenek a fiatalok életébe.

1. HELYZETÉRTÉKELES

Az ifjúság helyzetének megítélésekor figyelembe kell venni az országos, sőt európai társadalmi és demográfiai folyamatokat. Országunk népessége csökken, továbbá a nyugat-európai államok többségéhez hasonlóan folyamatosan emelkedik az első házasságkötési életkor. Növekszik a házasságon kívüli (élettársi) kapcsolatban élők száma, és egyre gyakoribb a válások száma. Tudomásul kell venni a társadalmi mobilitás meghatározó szerepét az ifjúság lehetőségeinek feltérképezésekor, és az európai integráció erősödő hatásait sem szabad figyelmen kívül hagyni. Ezek együttesen az egyén, illetve a családok társadalmi helyzetének megváltozását jelentik (nemzedékek közötti és nemzedéken belüli mobilitás). Éppen ezért a legnagyobb kihívás az ifjúság helyben tartása, a település népességének megtartása, növelése.

Szükség van komplex ifjúságkutatásra, amely feltárja az ifjúság szükségleteit és azok kielégítésének szintjeit. Célszerű két-háromévente felmérést végezni a fiatalok körében. A helyi ifjúságkutatás mindenkor alapját képezi az ifjúsági koncepciónak és a hozzá kapcsolódó cselekvési tervnek.

Ma általános tendencia, hogy a fiatalok egyre korábban válnak a fogyasztói társadalom aktív tagjaivá, illetve hosszabb ideig szerepelnek eltartottként, még akkor is, ha időszakonként és időlegesen munkát vállalnak. A gazdasági aktivitás, a munkaerő-piaci beilleszkedés több évvel kitolódott. Ifjúságszociológiai megközelítésből így az **ifjúsági korosztályt** a középiskolás kortól a „felnőtté válásig” - 14-30 éves korig - határozzuk meg.

A település rövid áttekintése

A mai település helyén már a XI. században templomos falu állt, első írásos okleveles említése 1301-ből Doroch néven, két Gutkeled nembeli család örökösödési egyezségében szerepel. Legősibb régészeti emléke az i. e. 2300-2000 körüli időből származó réztábla. A település 1989. március 1-jén kapott városi rangot. Lélekszáma jelenleg 9 281 fő.

Hajdúdorog Város Magyarország legelmaradottabb térségében az Észak-alföldi Régióban található. A régióban az egy főre jutó GDP aránya nem éri el az országos átlag háromnegyedét. A gazdaságban mutatkozó területi egyenlőtlenségek országon belül is, de kistérségi szinten még koncentráltabban jelentkeznek. A fejlődés első számú kritériuma az értelmiségi lakosság helyben

tartása, melyhez elengedhetetlen a megfelelő infrastrukturális háttér megteremtése. A legelmaradottabb kistérségekben a gazdasági fejlődés volumene messze átlagon aluli, mely leszakadáshoz, valamint társadalmi szakadék kialakulásához vezet.

Demográfiai helyzet

Demográfiai helyzetkép			
Területi hatókör	A 60 évesnél idősebb lakosok aránya	A fiatalok (0-14 éves) lakosok aránya	A ki- és bevándorlók aránya
Hajdúdorog város közigazgatási területe	18,95%	19,37%	-148 fő

Forrás: „Kard és Kereszt” Településfejlesztési Akcióterv Hajdúdorog

A felnőtt korú lakosság száma 7285, a munkaképes korú lakosság száma (18-65 év közöttiek) 6156 fő, a munkaképes korú lakosság számához viszonyított munkanélküliségi mutató az országos átlag másfélszeresét meghaladja.

Az ifjúság helyzete a térségben

A város demográfiai palettáján a fiatalok kb. 19,34%-ban képviseltetik magukat. A többségük a kisebbségi csoportok egyikéből kerül ki, ahol a családon belül is fajlagosan magas a gyerekek száma. A meglévő családmódel, a családok általános szegénysége és a túlzott gyerekvállalás gátat szab a fiatalok egyéni kibontakozásának, tanulási, képzési lehetőségeinek.

A térség alulképzett lakosságának és az alacsony gazdasági aktivitásának következtében a fiatalok neveltetése, taníttatása hátrányosabb helyzetből indul. A pénzhiány és az alacsony motiváció következtében hatványozottan fenn áll a veszély a fiatalok bűnözés és az iskolát korán abbahagyó, szociális segélyből tengődő új generáció létrejöttére. A kitörési lehetőségként a tanulás és az erre való ösztönző, motiváló tevékenységek jelölhetőek meg.

Az ifjúságot érintő oktatási, egészségügyi, szociális, foglalkoztatási és közművelődési szolgáltatások bemutatása

Oktatás:

Hajdúdorogon, bár van középfokú oktatási intézmény, de a középiskolások egy része valamint a főiskolások, egyetemisták jelentős része ingázik Debrecen, más nagyobb települések és a város között. Ugyanakkor sokan a fővárosban tanulnak tovább. Ennek következménye, hogy jellemzően ez a korosztály „kiszakad” a település életéből.

A településen található oktatási intézmények az alábbiak:

➤ Egyesített Napközi Otthonos Óvodák

A hajdúdorogi óvoda 3-7 éves gyermekek, napközbeni ellátását valósítja meg. Az intézmény célja a teljes gyermeki személyiség fejlesztés, és a közvetett cél az óvodáskor végére, az iskolai életre való felkészítés.

Az óvoda a Tevékenységközpontú Óvodai Programját adaptálta és a helyi sajátosságokkal egészítette ki. E program folyamatos felülvizsgálatára minden évben sor kerül.

A Továbbfejlesztett Tevékenységközpontú óvodai nevelés életre felkészítő program, amely szervesen illeszkedik a közoktatás rendszerébe, és harmonikusan egészíti ki a családi nevelést. A családi neveléshez történő igazodás rendkívül nagy jelentőségű, hiszen az óvodai nevelésnek a családi neveléshez igazodva kell olyan személyiségfejlődést eredményezni, amely a gyermeket alkalmassá teszi a társadalmi beilleszkedésre, illetve segíti az eligazodásba.

Fő és általános feladataink megvalósítása:

- Egészséges életmód kialakítása
- Érzelmi nevelés, szocializáció
- Értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása
- Kiemelten kezelt feladatok (helyi sajátosságok)

Gyermeklétszámok óvodánkénti aránya 2006/2007-es tanévben:

Az óvodák gyermeklétszáma:

Sarok úti Óvoda: 121 fő

Kórház úti óvoda: 52 fő

Méntelep úti Óvoda: 23 fő

➤ **Móra Ferenc Általános és Művészeti Iskola**

A városban 1896 óta működik állami elemi iskolai oktatás, mely az elmúlt évtizedekben gyökeres változásokon ment keresztül. Lényeges változást az 1975-ös év hozott, átadásra került a kor elvárásának megfelelő 8 tantermes épület. Ezzel megvalósult az egyműszakos oktatás. Elsőként alakult a megyében az iskolai Diáksport Egyesület 1987-ben, amely a tanórán kívüli sporttevékenységet is koordinálja. Ma Diáksportkör néven működik.

1991-ben a szülői kezdeményezés hívta életre a Korszerű Oktatásért Alapítványt, amely nagy szerepet vállalt az iskola számítógép-parkjának bővítésében és modernizálásában. Ez a segítség tükrözi szülői ház igényét, elvárásait.

Sajátos profilja az iskolának a számítástechnika-informatika oktatás. 1992-ben pedig beindult a zeneiskolai képzés, mely városi szintű beiskolázást tett lehetővé 7 tanszakon.

Az intézmény ellátja a 6-16 éves korú általános iskolai, valamint a 6-22 éves korúak művészeti oktatását, nevelését a NAT alapján elkészített helyi Pedagógiai program és tanterv szerint.

1995-től bevezetésre került a gyógytestnevelés. 2. osztálytól évente orvosi szűrővizsgálaton vesznek részt a tanulók, s ezután orvosi javaslatra kerülnek a gyógytestnevelő csoportba, ahol speciális gyakorlatokat végeznek szakemberek vezetésével.

2000. szeptemberétől az intézmény Apáczai bázisiskola lett, mivel főleg – de nem kizárólag- e tankönyvkiadó könyveiből tanulnak a diákok. A Móra Ferenc Általános és Művészeti iskolába a 2006-2007-es tanévben 507 fő gyermek járt.

➤ **2. Számú Általános Iskola**

Az iskolát a Tokaji úti Általános Iskola eltérő tantervű tagozatából a városi Önkormányzat alapította 1990. szeptember 01-től. Az intézmény feladatát az alapító okirat a tanulásban akadályozott (enyhe értelmi fogyatékos) gyermekek nevelésében, oktatásában határozta meg. Az intézmény felvállalja, és tantervébe beépíti mindazokat a tevékenységeket, mely a gyermekek képességfejlesztését, társadalmi beilleszkedését segíti, továbbá személyiségét gazdagítja. Fontos, hogy az intézményben olyan légkör jöjjön létre, melyben gyermek és felnőtt egyaránt jól érzi magát, és ahol az emberi és társas kapcsolatok kölcsönös tiszteleten, megértésen és egymás elfogadásán alapulnak.

Az érdekegyeztetés. Az érdekérvényesítés szervei, formái a fenti intézményekben:

- nevelő testület
- diákönkormányzat
- szülői munkaközösség
- iskolaszék

➤ **Görög Katolikus Oktatási Központ**

2006. szeptemberétől a hajdúdorogi görög katolikus óvoda, általános iskola, gimnázium és szakközépiskola közös igazgatású, több célú közoktatási intézményként működik tovább Görög Katolikus Oktatási Központ néven. Az összevonás célja, hogy helyi szinten már az óvodától kezdve felmenő rendszerben megvalósítson egy komplex egyházi és társadalmi értékeket hordozó nevelést és oktatást.

○ **Görög Katolikus Gimnázium, Szakközépiskola és Diákotthon**

Hajdúdorogon 1700-ban nyílt meg a görög katolikus iskola. Az oktató nevelő munka vallásos szellemben folyt egészen 1948-ig. A hajdú városok hagyományosan magas szintű iskolái számos, jelentős közéleti személyiséget, tanárt, politikust stb. adtak a város, a régió és az ország számára. A rendszerváltást követően 1991-ben II. János Pál pápa magyarországi látogatásának évében, Dr.Keresztes Szilárd, megyés püspök gimnáziumot, szakközépiskolát és diákotthont alapított a hajdúdorogi és onnan elszármazott értelmiségiek kezdeményezésére.

Gimnáziumi oktatás

A gimnáziumban általános tantervű, középiskolai képzés folyik. Az oktatás során nagy hangsúlyt fektetnek a nyelvoktatásra, az informatikai oktatásra és az emeltszintű érettségi vizsgára való felkészítésre minden területen. A 2007/2008-as tanévtől emelt óraszámú képzés indult angol nyelvből és informatikai tantárgyból, melynek keretében a 11. évfolyam végén ECDL vizsgát tehetnek a diákok.

Szakközépiskolai képzés

A szakközépiskolában jelenleg mezőgazdasági szakközépiskolai képzés folyik. A képzés alatt a cél az érettségire való felkészítés, mind közép mind emelt szinten, ezért ugyanazokat a tantárgyakat tanulják a tanulók, mint a gimnáziumi képzés során, csak a két idegen nyelv helyett egyet kell választani (angol vagy német). A tanulók megismerkedhetnek a mezőgazdaság valamennyi ágazatával. Az érettségi után lehetőség van a technikai képzés megszerzésére is. A 2007/2008-as tanévtől vendéglátás- és idegenforgalmi szakközépiskolai képzés is indul.

Diákotthon

A tanulók több mint fele az intézmény diákotthonában lakik, hiszen országos beiskolázású intézményről van szó. Általában minden második héten utazhatnak haza a diákok. A "bent maradó" hétvégén szombaton is van tanítás, így biztosítják a hosszabb szüneteket. A hat évfolyamos képzés hetedik és nyolcadik évfolyamán ötnapos tanítás van. A kollégiumi időben a szilenciumok mellett a rendszeres csoportfoglalkozások, szakkörök, kirándulások, egyéni foglalkozások színesítik a diákok mindennapjait.

Művészeti nevelés

A Görög Katolikus Oktatási Központ nagy hangsúlyt fektet a diákok esztétikai és művészeti nevelésére, amely részben tanórákon, részben pedig szakkörök, közösségi rendezvények alkalmával valósítanak meg. Virágkötészet, tűzzománc, ikonfestő, sportszakkörök, filmklub, makettező kör, íjászat, énekkar, kántorképzés - mind-mind a görög katolikus hagyományok, a magyar népművészet, nemzetünk kultúrájának felelevenítését, továbbélését szolgálják, s a fiatalok szellemi, fizikai fejlődését.

Az érdekegyeztetés. Az érdekérvényesítés szervei, formái:

- Diákönkormányzat

○ **Görög Katolikus Általános Iskola**

Az iskola a tehetséges gyermekekkel való kiemelt foglalkozáson túl különös figyelmet szentel a nehezebb körülmények között élő tanulókra. A cél olyan tudásközpontú iskola létrehozása, melyben a tanulók biztos továbbépíthető alapismereteket szerezhetnek. Az oktatás hagyományos tantervi keretek között folyik. Az iskola a nyelvi és számítástechnikai képzésen túl kiemelt figyelmet fordít a zenei nevelésre, valamint 2000/2001 tanévtől alapfokú művészeti oktatás is folyik falai között.

Az érdekegyeztetés. Az érdekérvényesítés szervei, formái:

- Diákönkormányzat

○ **Görög Katolikus Óvoda**

Az óvoda a Görög Katolikus Oktatási intézmény szervezeti keretei között működő intézmény. A 3-7 éves korosztály iskolára való felkészítése mellett az intézmény célja, hogy komplex egyházi és társadalmi értékeket hordozó nevelést és oktatás mely segítségével érdeklődő, nyitott, másokat elfogadó, együttműködni képes, kommunikálni tudó, érzelmileg gazdag gyermekek kerüljenek ki az intézményből.

➤ **Maklár János Általános, Művészeti Iskola, Gimnázium és Pedagógiai Szakszolgálat, Hajdúnánás**

A hajdúnánási intézmény irányítása alatt 2004 óta működik Pedagógiai Szakszolgálat, mely Hajdúnánás, Hajdúdorog területeken végez szakszolgálati tevékenységet.

Egészségügyi ellátás

➤ Városi Szakorvosi Rendelőintézet és Ápolási Intézet Hajdúnánás

A Városi Szakorvosi rendelőintézet 1975-ben került átadásra. Az intézet az átadás óta megnövekedett alapellátással és bővült szakellátással áll Hajdúnánás, illetve Hajdúdorog lakosainak rendelkezésére.

A szolgáltatásokat a rendelőintézet továbbá 27 vállalkozás nyújtja.

Kétszintes épületben 1557 m²-en történik a betegek ellátása. Az intézet az évek során átalakításokkal igyekezett a növekvő számú szakrendeléseknek helyet biztosítani. Az új Mentőállomás átadásával a korszerű sürgősségi ellátás érdekében a központi orvosi ügyelet szolgáltatásait is a Mentőállomás épületében vehetik igénybe a betegek.

A Tüdőgondozó Intézet a Tulipán utcán található. Az épület 1949. óta szolgálja a tüdőbetegek ellátását, s ad helyet a mozgó ernyőszűrésnek.

A Városi Szakorvosi Rendelőintézet alaptevékenysége a lakosság gyógyító megelőző alap- és szakellátása, foglalkozás-egészségügyi ellátása, iskola-egészségügyi ellátás. Alapellátás tekintetében 3 gyermekorvosi körzet, 7 felnőtt háziorvosi körzet és 4 fogászati körzet, védőnői szolgálat és anya- csecsemővédelem, továbbá a központi orvosi ügyelet nyújt ellátást.

A napi betegforgalmi adatok az elmúlt években növekvő tendenciát mutatnak. A rendelőintézetet naponta átlagosan 1200 beteg keresi fel. Az egészségügyi feladatokat 35 orvos, 56 szakdolgozó és 13 technikai dolgozó látja el, melynek célja a betegek minél magasabb színvonalú, s elégedettségre okot adó ellátása.

- **Háziorvosi szolgálat**
- **Gyermekorvosi rendelő**
- **Védőnői szolgálat**
- **Fogorvos**
- **Heti rendszerességgel nőgyógyászat és tüdőgondozó**
- **Laboratórium** (mintavételhez, kiértékelés Hajdúnánáson történik)
- **Fizikoterápia**

Közművelődés

➤ Görög Demeter Művelődési Ház

A Görög Demeter Művelődési Ház, mint többfunkciós intézmény a település közművelődési feladatellátásában alapintézményül szolgáló objektum. Tevékenységi köre sokrétű, a

közművelődési munka mellett ellátja a közgyűjteményi (Helytörténeti Gyűjtemény – Tájház), valamint az egyéb szórakoztatás (Mozi) szakterületeivel összefüggő feladatokat is.

A művelődési ház eszközzelrendszerével (szellemi és tárgyi) a köz javát szolgálja, támogatja és segíti azokat a kezdeményezéseket, rendezvényeket, melyek a lakosság egyes csoportjai - és a civilszervezetek által kerülnek megvalósításra.

A művelődési háznak ma az a szerepe, hogy a lakosság széles részének nyújtsa egyrészt a kultúra, különösen a társas, közösségi művelődés, másrészt kulturált társas együttlét lehetőségét.

Különösen a következők számára:

- A fiatalok számára, akik még nem alakították ki a maguk megfelelő gyakorlatát, de fogékonyak, és – koruk folytán is – különösen vonzódnak a közösségi tevékenységekhez.
- A nyugdíjasoknak, akik még mindig szeretnék valamilyen szolid művelődési tevékenységet folytatni.
- Mindazon értelmiségi és nem értelmiségi rétegek számára, akik foglalkoznak kulturális tevékenységgel, és helyet keresnek maguknak.

➤ **Mészáros Károly Városi Könyvtár**

Hajdúdorog Könyvtára 1954 óta működik, azóta folyamatosan fejlődik. A város közművelődésében évek óta kiemelt szerepet vállalt és vállal. A településen az információs társadalom alapintézménye, az információt és a dokumentumot gyűjtő, feltáró és szolgáltató, a könyvtár.

Legfontosabb feladata az információhoz és a dokumentumokhoz történő szabad hozzáférés biztosítása. A könyvtár fenntartása, fejlesztése az állampolgárok és a társadalom egésze szempontjából szükséges, elengedhetetlenül fontos. 1991-ben a könyvtár felvette Mészáros Károly nevét, aki a város szülötte, az 1848/49-es forradalom és szabadságharc hivatalos történetírója, a szabad hajdúk és Ung vármegye történetének és történelmének közreadója.

A folyamatosan fejlődő és bővülő városi könyvtár szintén az ifjúság egyik meghatározó helye. A könyvtárban ugyan némi költséggel 6 korszerű számítógépen lehet internetezni. A könyvtár alapszolgáltatásán túl (könyvekkel, olvasással kapcsolatos tevékenységek, feladatok) kézműves foglalkozásokat és kiállításokat (fotó, festmény, stb.), színes programokat is szervez.

Foglalkoztatás

A munkavállalók egy része helyben, valamint a környező településeken, az ottani bevásárlóközpontokban és ipari parkban, helyi cégeknél, szolgáltató intézményeknél dolgozik. Kiemelt helyen szerepel Debrecen város, ahova igen jelentős a bejáró munkavállalók száma.

Hajdúdorog város főbb munkáltatói:

- ONIX Rt. (183 fő),
- Divatruházati Kft. (150 fő)
- OKIN Hungary Kft. (200 fő)
- EGYETÉRTÉS COOP Zrt.
- DivatRuházati 92 Kft
- Pneuroll Kft.
- Szilver Transz Kft.
- Hajdúdorogi Bocskai Mezőgazdasági Szövetkezet
- Hajdúdorog Város Polgármesteri Hivatal
- Dorogi Magánsütőde Kft.
- Színvonal Color Kft.
- Farmer Duo Bt.
- K und K 97. Kft
- Dorog-Hús Kft.
- Fliesen 2000 Kft.
- Hajdúdorogi 2002 Építőipari Kft.
- Pannonelektro 3000 Kkt.

Hajdúdorog a Hajdú- Bihar megyei Munkaügyi Központ Hajdúnánási kirendeltségéhez tartozik.

Szociális ellátás

➤ Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat

A gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családból kikerült gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti alapellátások közé tartozik, a települési önkormányzat - kötelező feladatként - gyermekjóléti szolgálat útján biztosítja. Inkább jóléti, mint védelmi jellegű.

A szolgáltatás nem csak a veszélyeztetett gyermekekre irányul, hanem a támogató szolgáltatások révén minden családra illetve a prevenció révén a kockázati csoportokra.

A gyermekjóléti alapellátás számos más ellátáshoz kapcsolódik:

- a családsegítéshez,
- az észlelő és jelzőrendszer révén különféle szolgáltatókhoz, egyéb intézményekhez,
- a gyermekvédelmi gondoskodáshoz (védelembe vételhez és nevelésbe vételhez),
- az önkormányzat pénzbeli és természetbeni ellátásaihoz.

Az intézmény szociális és mentálhigiéniai alapellátást biztosít Hajdúdorog város lakosságának, illetve a hozzáforduló rászorulóknak. A szolgálat feladata a gyermekek családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése, vagy a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése és családból kiemelt gyermekek családba való visszahelyezése.

Ifjúság segítés

Az I. Ifjúsági Fórum megrendezésére 2007. május 11-én került sor. A rendezvény keretén belül lett bemutatva Hajdúdorog Város ifjúsági referense. Munkájának célja jelenleg a helyi ifjúsági munka megalapozása.

Ez a következőt jelenti: az ifjúsággal foglalkozó szervezetekkel való kapcsolatfelvétel, pályázatírás, az ifjúság körében végzett helyi kutatás előkészítése (kutatási terv készítése, kérdőívkészítés, mintavétel) és lebonyolítása (lekérdezés, adatfeldolgozás, tanulmány), valamint a pályázaton nyert támogatásból megvalósuló helyi cselekvési terv lebonyolításában aktív részvétel. Fontos szerepe van az Önkormányzat és a helyi ifjúság közötti kapcsolat megteremtésében és az ifjúság által megfogalmazott igények közvetítésében.

Civil szervezetek (ifjúsághoz köthető)

- Szivárvány Iskolai Művelődési Alapítvány
- 2. számú Általános Iskolához köthető szülőkből és pedagógusokból álló szervezet, melynek célja a másság elfogadtatása, a gyermekek különböző okokból eredő (szociális, etnika stb.) hátrányainak csökkentése, és társadalmi beilleszkedésének elősegítése.
- Kiemelkedően Közhasznú Fehér Bot Alapítvány
- Halmozottan Sérült Gyermekekért Alapítvány
- Hajdúdorogi Görög Katolikus Ifjúsági Egyesület
- Hajdúdorogi Görög Katolikus Oktatási És Művelődési Alapítvány
- Hajdúdorogi Honismereti És Városvédő Egyesület
- Korszerű Oktatásért Alapítvány

- Hajdúdorogi Görög Katolikus Kalosz Koinonia SE.
- Bocskai Népzenei Együttes
- Városi Ifjúságvédelmi Bizottság
- Hajdúdorogi Árvák és Özvegyek Egyesülete
- Hajdúdorogi Flamingó Majorett Csoport
- Mozgáskorlátozottak HBm Egyesületének Helyi Csop.
- X-Treme Sport Klub
- MAROKKO, alakuló egyesület

További hajdúdorogi non-profit szervezetek az 1. számú mellékletben találhatóak.

Ifjúsági szolgáltatások, szabadidős lehetőségek

A településen élő fiatalok számára sportolási lehetőséget elsősorban a futball, kerékpározás, görkorcsolyázás és egyéb szabadban végezhető tevékenységek jelentik. Már a kérdőíves felmérés során felmerült részükről az igény ezen sportolási lehetőségek további-elsősorban infrastrukturális - bővítésére, fejlesztésére.

Szórakozási lehetőséget a művelődési ház, a városi könyvtár, étterem, cukrászda, kisebb sörözők és egy diszkó nyújt. A gyermekek számára internetezési lehetőség az oktatási intézményekben, a moziban és a városi könyvtárban van.

Hajdúdorog, ifjúsági érdekegyeztető intézményrendszer (terv)

Szervezetek

- Hajdúdorogi Városi Diákszövetség (HADVÁD).
- Ifjúsági Információs Pont
- Hajdúdorogi Ifjúsági Érdekegyeztető Tanács (HIÉT)
- Komplex ifjúsági szolgáltató rendszer működtetése – ifjúsági multicenterként működő Ifjúsági Információ és Tanácsadó Iroda.

Személyi háttér

- Információs pont vezetője
- Diákszövetség elnöke
- Ifjúsági vezetők
- Ifjúságsegítő szakember

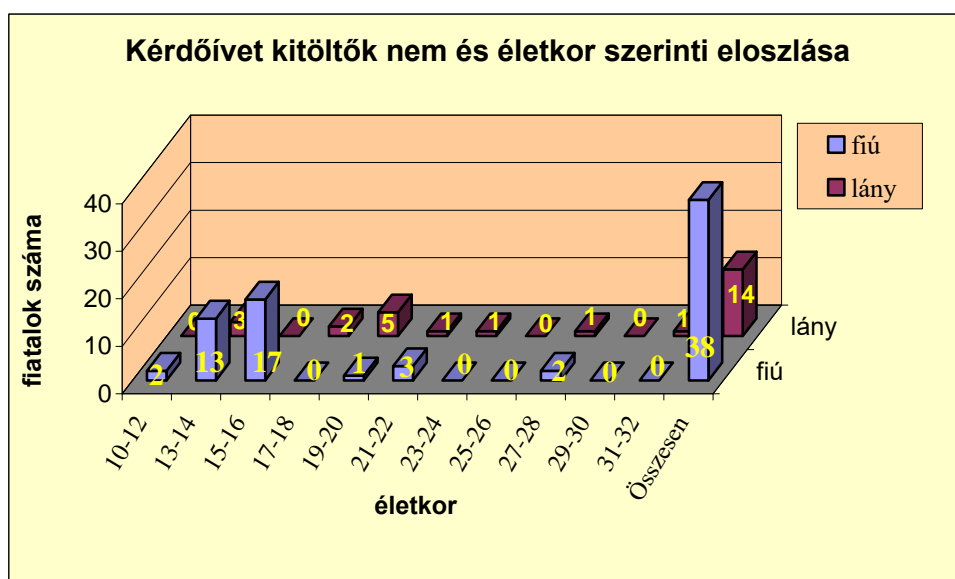
Rendezvények

- Hajdúdorogi Városi Diák- és Ifjúságsegítői Fórum
- Generációs Fórum
- Hajdúdorogi Ifjúsági Napok
- Regionális Ifjúsági Kiállítás és Konferencia

2. IFJÚSÁGI FELMÉRÉS (KUTATÁS) ELEMZÉSE

Ifjúságkutatás módszere és tematikája

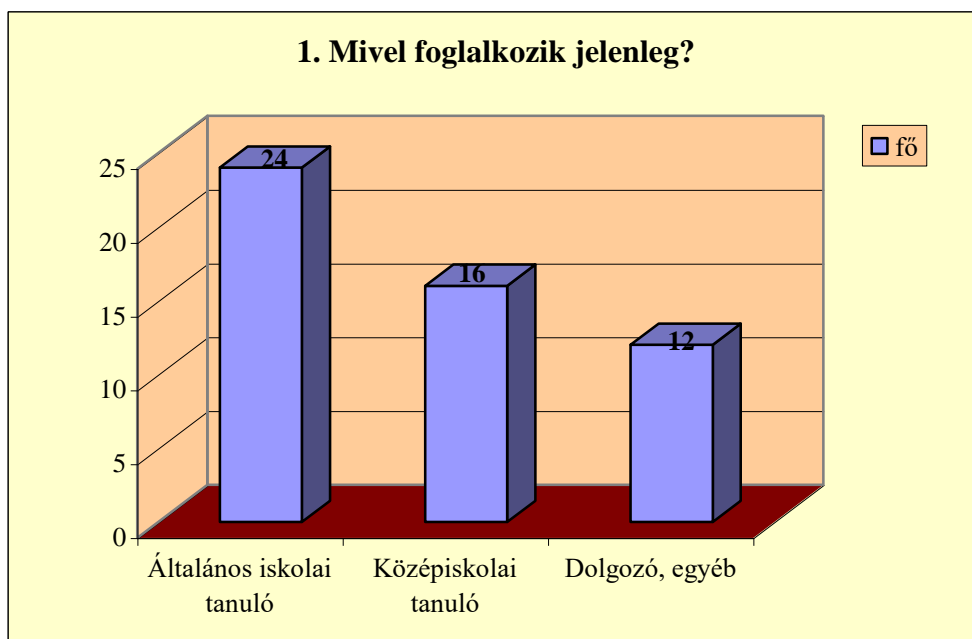
A 2007-ben felmérés készült a helyi 10-32 éves; ifjúsági korosztályba tartozók körében. A kutatás célja az volt, hogy átfogó képet kapjunk a hajdúdorogi fiatalok életmódjáról, életstílusáról, valamint, hogy háttéranyagként szolgáljon az ifjúságpolitikai koncepció számára. A kutatáshoz egy 52 fős 10-32 éves korosztályt reprezentáló mintát készítettünk. A mintánk korcsoportok és nemek szerint tükrözi a vizsgált népességet.

Ifjúságkutatás főbb eredményei, értékelése

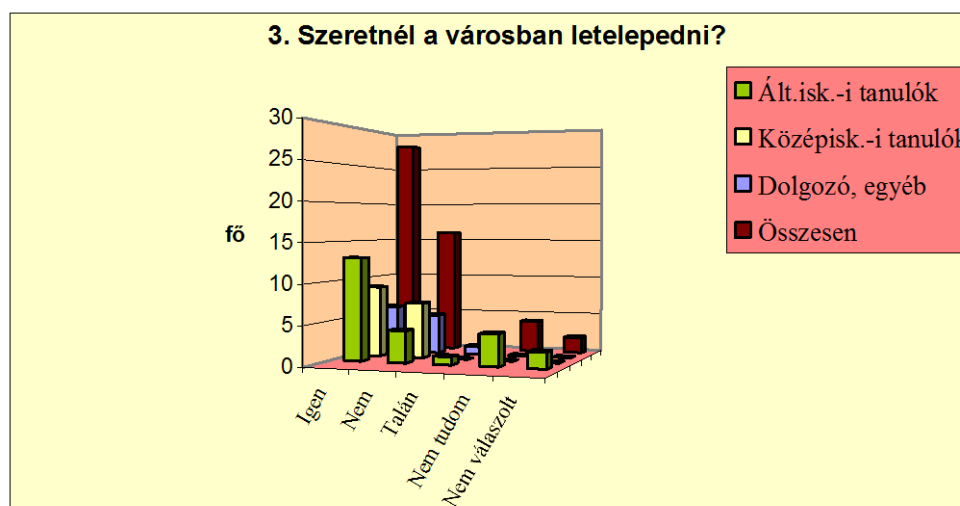
1. *Mivel foglalkozol jelenleg?*
2. *Helyben tanulsz, dolgozol?*
3. *Szeretnél a városban letelepedni?*

A kérdőívek kitöltése alapján a résztvevők életkorukat tekintve többségében 13-16 év közöttiek voltak. Ők összesen 33-an voltak. Ez azt jelenti, hogy ez a réteg a legaktívabb. Közülük is 30-an fiúk.

24 általános iskolai tanuló, 16 középiskolai tanuló és 12 fő dolgozó, vagy főiskolai, egyetemi hallgató töltötte ki a kérdőívet.

Az általános iskolások többsége még helyben tanul, s a válaszadók fele helyben is szeretne letelepedni a későbbiek folyamán, a másik fele viszont bizonytalan. Épp ezért nagy hangsúlyt kell fektetni erre a korosztályra. Fontos, hogy a fiatalok szeressenek itt lenni. Érezzék, hogy fejlődik a város, és van esélyük helyben is. Ez a középiskolásokra is vonatkozik.

4. Voltál –e munkanélküli?

52 válaszadó közül 7 fő már volt munkanélküli. Ez elég magas arány, munkalehetőségek teremtése tehát továbbra is központi kérdés.

5. *Kivel élsz együtt?*

A 12 fő dolgozó, egyéb kategóriába tartozók közül 8 fő él együtt szüleivel, testvéreivel. Ez sajnos elég nagy arány. A fiataloknak több lehetőségre lenne szüksége, hogy nagyobb anyagi biztonságot tudjanak kialakítani. Merjenek külön háztartásba költözni, családot alapítani. Az egyedülálló fiatalokat is segíteni kellene valamilyen úton, hiszen nem minden pár él együtt, akkor, mikor valamelyikük lakást, házat vesz (hitelre). Az első lakáshoz jutó egyedülálló fiatalok támogatása, nemcsak az élettársi viszonyban élők támogatása.

6. *Hét közben hol laksz?*

7. *Hétvégén hol laksz?*

A fiatalok 98%-a a hétvégén is a városban él, csakúgy mint hét közben (90%). Fontos, hogy a városban élő fiatalokat mind színesebb programlehetőséggel szolgálja ki a várost. Ez hosszú távon nem csak a szabadidő hasznos eltöltését, ismeretük bővítését eredményezné, hanem kötődésük a városhoz is erősebb lenne.

8. *Hol töltöd el szabadidődet hét közben?*

A feleletek 28%-a szerint a fiatalok hét közben otthon töltik szabadidejüket, míg közel 16% a parkban, a fennmaradó 56% pedig eloszlik a felsorolt lehetőségek között. (Elsősorban a piacon, a városban, sportpályán, utcán, moziban.)

8. *Hol töltöd el a szabadidődet hét közben?*

Hol? \ Ki?	Ált. iskolai tanulók	Középiskolai tanulók	Dolgozó, egyéb	Összesen
Otthon	9	5	4	18
Gördeszkázással	2	-	-	2
Kerékpározással	1	-	-	1
Parkban	2	4	4	10
Piacon	2	1	1	4
Városban	3	-	-	3
Sportpályán	2	-	1	3
Utcán	2	2	-	4
Mikor, hol	3	1	-	4
Moziban	-	2	1	3
Könyvtárban	-	-	2	2
Kollégiumban	-	1	-	1
Kocsmában	-	-	1	1
Parkolóban	-	1	-	1
Egyetemen	-	-	1	1
Más városban	-	2	1	3
Kutyákkal	-	1	-	1
Nem válaszolt	-	-	1	1

Nem a bejelölő személyek számát jelzik a számok, hanem a bejelölések számát.

9. *Hol töltöd el szabadidődet hétvégén?*

A feleletek 18 %-a azt mutatja, hogy a fiatalok otthon töltik a szabadidejüket. 11% más városba megy szórakozni, míg 8 % sörözőben, másik 7-7 % moziban, parkban tölti el pihenő idejét.

Összesen 18% foglalkozik sporttal a hétvégén (görkorcsolya, gördeszka, kerékpár, labdarúgás).

10. *Mit csinálnál szívesen, de a városban nincs rá lehetőség?*

19% új parkban szeretne görkorcsolyázni, gördeszkázni, 22% kerékpározna is szívesen. Számos más sport is felvetődött, mint például a motorozás, úszás, lovaglás stb..

A válaszokból kitűnik, hogy a fiatalok sportolási igénye jelentős. Fontos lenne, hogy ennek infrastrukturális háttere is adott legyen a városban.

11. *Mit tartasz a hajdúdorogi ifjúság legégetőbb problémájának? Van megoldási javaslatod?*

Erre a kérdésre 9 fő nem válaszolt, és 4 fő szerint nincs probléma.

18% szerint skate- parkra lenne szükség, és ezt megerősíti, hogy 10% szerint nincs hely extrém dolgoknak, és 9%- nak dirt- pálya lenne fontos.

Sokan jelezték problémaként, hogy nincs közösségi hely, kevés a szórakozási és sportolási lehetőség is.

12. *Használ sz számítógépet?*

13. *Szoktál internetezni? (Ha igen hol, ha nem miért nem?)*

A válaszadók 92%-a használ számítógépet, és 90%- a pedig internetezni is szokott.

Az internet- használók 13%- a a moziban, 52%-a otthon, 8 %-a a könyvtárban, és 13%-a az iskolában internetezik.

12. *Használ sz számítógépet?*

	Igen	Nem	Ritkán	Nem válaszolt
Ált. iskolai tanulók	22	1	-	1
Középiskolai tanulók	14	1	1	-
Dolgozó, egyéb	12	-	-	-
Összesen (fő)	48	2	1	1

13. *Szoktál internetezni?*

	Igen	Nem	Nem nagyon
Ált. iskolai tanulók	21	1	2
Középiskolai tanulók	14	1	1
Dolgozó, egyéb	12	-	-
Összesen (fő)	47	2	3

14. A kötelező testnevelés órán kívül sportolsz –e rendszeresen? (Ha igen mit, ha nem miért nem?)

A fiatalok 71%-a rendszeresen sportol a kötelező testnevelési órán kívül is, 15% nem sportol, 13% pedig nem válaszolt a feltett kérdésre.

5 fő nem válaszolt arra a kérdésre, hogy mit sportol.

A válaszadók 10%-a görkorcsolyázik, 25%-a kerékpározik, 11%-a focizik, 10%-a kézilabdázik. A fennmaradó százalékok eloszlanak a különböző sportok között, mint például a gördeszkázás, kosárlabda, futás, extrém sportok, testépítés, amerikai foci, karate, pingpong, csocsó, aerobik.

15. Milyen sportolási lehetőséget hiányolsz a városban?

A legtöbben (41%) a skate pályához kapcsolódó sportolási lehetőségeket hiányolják a városban, noha 13 fő nem válaszolt a kérdésre.

11% úszási lehetőséget, 4-5 % a teniszpályát és a lovaglást hiányolja.

16. Az elmúlt 2 évben voltál a város rendezvényei?

Az elmúlt két évben a város rendezvényein a válaszadók 88%-a vett részt, de 6 fő erre a kérdésre sem válaszolt.

17. Van javaslatod a város programjaival kapcsolatban?

A javaslatokat illetően 16 fő nem válaszolt, 4 főnek nem volt javaslata. 17%-a a válaszadóknak a skate-park építését javasolta, 12% extrém sportbemutatókat, rendezvényeket szeretne a városban, és 10% több és jobb ifjúsági programot.

18. Tagja vagy valamilyen szervezetnek?

A fiatalok 61%-a nem tagja semmilyen szervezetnek, 27% –a nem válaszolt, 11% -a tagja egy-egy szervezetnek

19. Egyéb javaslatok, vélemények:

28 főnek nem volt javaslata, 1 fő nem válaszolt, 2 fő nem fejtette ki véleményét. 17% skate-parkot javasolta ismét, de felmerült a Mozi, Művelődési Ház fejlesztése is. Valamint páran zenét szeretnének a parkban, illetve több gyakorlási lehetőséget az extrém sportokhoz, illetve futópályát.

19. Egyéb javaslatok, vélemények

	Ált. iskolai tanulók	Középiskolai tanulók	Dolgozó, egyéb	Összesen
Kerékpáros verseny	1			1
LAN- verseny	1			1
Skate- park (extrém pálya)	4	5	1	10
Motoros pálya	1			1
Sportcentrum (uszoda, szauna)	1			1
Dirt jump/pálya		2		2
Zenét a parkban		1	1	2
Aktivizálni kellene a fiatalokat		1		1
Testvérvárosi kapcsolatok erősítése		1		1
Több gyakorlási lehetőségek extrém sportokhoz is			2	2
Mozi, Művelődési Ház fejlesztése (számítógépek, csocsóasztal, ping-pong asztal)			3	3
Futópálya			1	1
Hajdúdorogi újságban gyermekmelléklet, ill. városi programokról több minden			1	1
Hajdú-kút felújítása			1	1
Nincs javaslat	14 fő	9 fő	5 fő	28 fő
Nem válaszolt		1 fő		1 fő
<i>Van ötlet, de nem írta le</i>	2 fő			2 fő

Nem a bejelölő személyek számát jelzik a számok, hanem a bejelölések számát.

Összességében a fiatalok a városi sportolási lehetőségek bővítését igénylik a legjobban. Véleményük szerint főként a sportolás infrastrukturális háttere hiányzik Hajdúdorogról. Szeretnék továbbá olyan hely kialakítását, ahova be lehet menni, nem kell fizetni, nem zavarják el a fiatalokat, vagyis egy közösségi helyet, pl. ifjúsági ház, Internet-kávézó stb.

Ezenkívül egyesületeket is szeretnének létrehozni a fiatalok, ami az érdekérvényesítés mellett azért is lenne hasznos, hogy saját elképzeléseiket akár pályázati segítséggel is meg tudják valósítani.

Az ifjúságkutatás főbb következtetései

- A Hajdúdorogon élő vidéki fiatalok életét befolyásoló egyik nagy probléma a munkalehetőségek szűkös volta.
- Kiemelten nagy igény jelentkezik a fiatalok részéről a sportolási lehetőségek bővítésére
- Beszűkültek a társas érintkezés területei
- A közösségi helyszínek hiánya nagymértékben befolyásolja a civil szerveződések létrejöttét.
- Szükség lenne olyan tenni vágyó emberekre, mediátorokra, akik hajlandók, és képesek ifjúsági civil szervezetek megszervezésére, és működtetésére.
- Az önkormányzatok tesznek bizonyos erőfeszítéseket a településen élő fiatalok megtartására, azonban eszközeik, anyagi lehetőségeik korlátozottak
- Fontos az egyedülálló fiatalok támogatása és az első lakáshoz jutás támogatása

A koncepciót megalapozó ifjúságkutatás részleteit az *Melléklet* tartalmazza.

3. SWOT analízis

<p>Erősségek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fiatalok magas aránya (korfa fiatalsága) - Oktatásban való részvételi arány - Kezdeményező készség - Nyitottság és lelkesedés - Ragaszkodás a településhez (mind a jelenben mind hosszú távon), szeretnek Hajdúdorogon élni - A helyi fiatalok több mint 90 %-a szokott internetezni, használja a számítógépet - Megvan a kezdeményezőkézség a fiatalokban saját civil szervezet alakítására 	<p>Gyengeségek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Magas elvándorlási mutatók - Már többen voltak munkanélküliek a fiatalok közül - Számítógép ellátottság még nem elegendő - A fiatalok társadalmi szerepvállalásának hiánya - Nincs konkrét feladat meghatározás (pl. referensek) - Érdekvédelmi szervezetek hiánya - Infrastruktúra hiánya - Kevés anyagi erőforrás - Kevés szabadidő eltöltésére alkalmas hely - Ifjúsági szervezetek, intézmények közötti kapcsolat gyenge, együttműködés alacsony szintű - Kezdeményezőkézség hiánya a fiatalok részéről - Fiatalok nem ismerik a helyi civil szerveződéseket - Hiányoznak az ingyenes, mindenki által elérhető sportolási lehetőségek is, ezek hiánya problémát jelent a fiatalok számára.
<p>Lehetőségek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Partnerkapcsolatok kiépítése – keresése (ernyőszervezet) - Pályázatok kihasználása - Az ifjúsági munka hangsúlyossá tétele - Szakmai és pénzübeli támogatás - A fiatalok gazdasági potenciáljára épülő gazdasági fejlesztés - A célcsoport eléréshez újabb kommunikációs csatornák kiépítése, meglévők javítása - Az önkormányzat és a civil szervezetek kapcsolatainak javítása - Infrastrukturális háttér javítása - Érdekvédelmi szervezetek kiépítése és működtetése - Fiatal párok támogatása (önkormányzati) - Fiataloknak szóló szabadidős-, sport-, kulturális programok szervezése. - A helyi civil szervezetek kezdeményező készségének erősítése. - Ifjúsági közösségi tér kialakítása, amelyben információs pont is működhet. - A közösségi tér egyrészt „háttérter” jelent a különböző programoknak és azok szervezésének, valamint lehetőséget ad a fiatalok önszerveződésére is. Másrészt az információs pont kialakításával az információáramlást is segíti. - Az ifjúság érdekképviselőtének kialakítása, a fiatalok bekapcsolása a döntéshozatalba ifjúsági tanács létrehozásával. - Hosszú távon a munkahelyteremtés ösztönzése, lakáspolitikai átalakítása, beruházások elősegítése: helyi középiskola, sportcentrum, szórakozóhelyek létrehozásával. 	<p>Akadályok, nehézségek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forráshiány - Érdektelenség - Fiataloknak gyenge a kapcsolata a döntéshozókkal - Ifjúságpolitika és ifjúsági munka iránti eddigi helyi érdektelenség - Célcsoport közönyössége, passzivitása - Rövid távú tervezés - Ifjúsági szintér hiánya - A fiatalok társadalmi szerepvállalására történő szocializációjának hiányában a jövőbeni társadalmi aktivitás csökkenése - A település megtartó ereje gyenge, a fiatalok elmennek majd innen. - Lakásprobléma jelentkezhet a magas ingatlanárak miatt a többség; vagyis a saját lakással, házzal nem rendelkező fiatalok körében. - Szabadidős programok és szórakozási lehetőségek, szórakozóhelyek híján a fiatalok az utcára kényszerülnek, ahol lézengenek, csavarognak. - Kevés munkalehetőség

4. IFJÚSÁGPOLITIKAI CÉLOK

Közép és hosszú távú célok

Aktív ifjúsági részvétel és érdekérvényesítés, együttműködések

- Társadalmi aktivitásra való nevelés
- A fiatalok képviselőinek biztosítása a városi közéletben, az ifjúsági kezdeményezések szerves beépítése a város döntéshozatali folyamatába.
- A helyi ifjúsági kezdeményezések anyagi és szakmai támogatása, európai dimenziójuk felismerése.
- A városi és az iskolai diákönkormányzatok vezetőinek folyamatos képzése önkormányzati szervezésben; vagy más, képzéssel foglalkozó civil szervezetekkel együttműködve; illetve egyéb, országos, nemzetközi képzéseken való részvételük támogatása.
- Ifjúsági fórumok szervezése a fiatalok és a velük foglalkozó intézmények, szervezetek közreműködésével a kölcsönös tájékoztatás és egyeztetés érdekében.
- Ifjúsággal foglalkozó intézmények és civil szervezetek közötti kapcsolat erősítése
- Fontos, hogy a fiatalok tanulják meg az érdekegyeztetés, érdekérvényesítés megfelelő formáit és sikeres eljárás módjait
- Fontos a fiatalok közötti esélyegyenlőség megvalósulása.
- Ifjúsági érdekvédelmi szervezetek, fórumok létrehozása

Oktatás, képzés, nevelés

- A fiatalok helyben tartásához alapfeltétel a magas színvonalú oktatás és képzés biztosítása (mind az iskolákban, mind az iskolarendszeren kívüli képzésekben, tanfolyamokon, klubokban)
- Biztosítani kell a zökkenőmentes átmenetet a képzésből a munka világába.
- Törekedni kell az oktatási rendszert elhagyó fiatalok számának csökkentésére.
- Biztosítani kell az esélyegyenlőséget, akár szociális, akár értelmi, testi vagy területi alapú az egyenlőtlenség.
- Nemcsak a diákoknak van szükségük (az iskolában elsajátítható tudáson túl) folyamatos képzésre, hanem a velük foglalkozó szakembereknek is.
- Kiemelt figyelmet kell fordítani a fiatalok környezettudatos nevelésre.
- Fontos, hogy a piacvezérelt informatikai társadalomban a gyermekek megőrizték hagyományait, ragaszkodjanak gyökereikhez.

Pályakezdés, otthonteremtés

- A munkába állás és az otthonteremtés, családalapítás összefügg. Az önkormányzatnak támogatnia kell minden lehetséges eszközzel ezek segítségét.
- Különböző foglalkoztatáspolitikai eszközök bevonásával törekedni kell a fiatalok minél hatékonyabb munkába vonására.
- A település- és gazdaságfejlesztés során a döntéshozók vegyék számításba a korszerű tudással, ismeretekkel rendelkező fiatalokat, mint a humán erőforrás bázisát.
- Elősegíteni, hogy a városban élő, tanuló fiatalok hozzájuthassanak a pályaválasztáshoz, munkavállaláshoz szükséges teljes körű tájékoztatáshoz, információhoz, hogy döntésüket ezáltal ne befolyásolni, hanem segíteni tudjuk.
- Fiatalok munkanélküliségének visszaszorítása.
- Munkahelyteremtés segítése, pályakezdő fiatalokat alkalmazó vállalkozások ösztönzése kedvezmények biztosításával (pl. helyi adókedvezmények).

Egészségügy, testkultúra

- A szellemi és testi egészség a legfőbb érték, ezért erősíteni kell ennek tudatosabb megjelenítését, amelyhez megfelelő motivációt és kommunikációt kell bevezetni és széles körben alkalmazni.
- Esélyt kell teremteni arra, hogy a fiatalok képessé válhassanak egy produktív életstílus kialakítására és a drogok visszautasítására.
- A sportolás alternatívát nyújt a káros szenvedélyekkel szemben és az egészségmegőrzés szempontjából is kiemelten fontos, ezért a fiatalok igényeinek megfelelően kell fejleszteni a sportolásra, illetve a szabadidő aktív eltöltésére alkalmas területeket.
- Támogatni kell az egészséges életmód szemléletének meghonosítását. Kiemelt figyelmet érdemel a szociálisan, vagy egészségileg hátrányos helyzetben lévő csoportok egészségvédelme.
- Az egészséges élet alapja a tiszta környezet. Kiemelt fontosságú a környezetvédelmi problémák iránti fogékonyság, a környezeti nevelés széleskörű elterjedése, valamint a tiszta, és ezáltal vonzó településkép megteremtése.

Kultúra, idegenforgalom

- Támogatni kell az ifjúsági szervezetek létrejöttét, fejlesztését, a fiatalok önszerveződéseit és újszerű kezdeményezéseit.
- Támogatni kell a fiatalok önkifejezését és kreativitását szolgáló kezdeményezéseket.
- Támogatni kell a szabadidő tartalmas eltöltésére alkalmas hagyományőrzésre, kultúráközvetítésre irányuló rendezvényeket, programokat.
- Az aktív és hasznos ifjúsági élethez megfelelő közösségi tereket kell biztosítani.
- Fejleszteni kell a jelenlegi közművelődési intézmények és más szervezetek által fenntartott közösségi tereket.
- Az ifjúsági korosztály tekintetében óriási szerepe van a hatékony és hiteles kommunikációnak, ezért biztosítani kell a megfelelő információáramlást a korosztály és más társadalmi csoportok között.

Ifjúságvédelem, prevenció

- Az egészségügy és szociálpolitika terén a szociális hátrányból adódó egyenlőtlenségek csökkentése a gyermek és ifjúsági korosztályban.
- A város felelősséget vállal a speciális szükségletű hajdúdorogi polgárok társadalmi beilleszkedésének segítésében, élethelyzetük javításában; kiemelt figyelem a szociálisan vagy egészségi állapotuk miatt hátrányt szenvedő csoportok egészségvédelmére.
- Gyermek- és ifjúságvédelmi koncepció és cselekvési terv készítése és a feladatok összehangolása.
- A szociálpolitikai ellátó rendszer továbbfejlesztése.
- A család, mint érték támogatása az ellátó rendszerben.
- Az oktatási intézmények egészségmegőrzést, prevenciót szolgáló tárgyi, személyi, pénzügyi feltételeinek biztosítása, fejlesztése.
- A Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat működésének, a rendszeres családgondozás feltételeinek biztosítása, fejlesztése.
- A kommunikáció fejlesztése az oktatási intézmények, valamint az egészségügyi és szociális intézmények között a korosztály testi-lelki egészségének védelme érdekében.
- A szabadidő-szervezésben az egészséget támogató, családokat erősítő programok ösztönzése, a szabadidő színtereinek biztosítása, ellenőrzése a gyermek és ifjúsági korosztály testi – lelki egészségvédelme szempontjából.

- Mentálhigiénés szemlélet és készség alakítása, kiemelt figyelem a szenvedélybetegségek megelőzésére minél korábbi életkorban.
- Preventív jellegű szolgáltatások ösztönzése, támogatása, a mentálhigiénés programok tervszerű folytatása.
- Az ifjúsági korosztállyal foglalkozó szociális munkások alkalmazása.

Szabadidő, hasznos időtöltés

- A gyermek és ifjúsági korosztály szabadidő-eltöltése helyszíneinek folyamatos fejlesztése, a szabadidős tevékenységeihez szükséges feltételek megteremtésének támogatása
- A gyermek - ifjúsági programokhoz városi szintű, megfelelő állandó környezet, önálló épület működési feltételeinek folyamatos biztosítása.
- A gyermek- és ifjúsági korosztály számára rendszeres és változatos (délutáni és hétvégi), folyamatosan bővítendő programkínálatához a működési és szervezeti feltételrendszer biztosítása a javaslatok és közreműködők figyelembe vételével.
- A szabadidősport anyagi és tárgyi feltételeinek fejlesztésében a gyermek- és ifjúsági korosztály testi nevelése kapjon prioritást, biztosítva a speciális, gyógytestnevelési igények kielégítését is.
- A gyermek és ifjúsági korosztályokkal foglalkozó intézményeken belüli állandó ifjúsági közösségi színterek kialakítási feltételeinek elősegítése; az intézményi helyiségek és infrastrukturális lehetőségek tanítási órák utáni igénybevételének támogatása.

Esélyegyenlőség

- A hátrányos helyzetű, a kisebbséghez tartozó fiatalok fokozottabb részvételi lehetőségeinek kidolgozása a városi közéletben való részvételre.
- A mozgáskorlátozott fiatalok segítése annak érdekében, hogy a városi közéletben, kulturális és sportolási lehetőségekben részt vehessenek, az ehhez szükséges anyagi eszközök biztosítása, a szükséges építészeti kialakítások támogatása.

5. CSELEKVÉSI TERV, EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

Cselekvési terv 2007-2008

Aktív ifjúsági részvétel és érdekérvényesítés (ifjúsági szolgáltatások kialakítása)

➤ Hajdúdorogi Városi Diákparlament

Előre láthatóan 2007. végén alakulhat meg a Hajdúdorogi Városi Diákparlament (HAVÁD). Az Ifjúsági Információs Pont szakmai segítségével létrejövő testület a városi diákokat, illetve az őket képviselő diákönkormányzati vezetőket, képviselőket tömöríti.

A Hajdúdorogi Városi Diákparlament célja:

1. Hajdúdorog városában létrehozni a diákközéletben részt vevők és érintettek közötti kapcsolati hálót, amely alapjául szolgál az itt élő és tanuló diákok, valamint a fiatalok érdekeinek érvényesítését segítő közéleti, szakmai és képviseleti munka kiterjedt, hatékony és professzionális ellátásának
2. Támogatni a város diákjait és fiataljait abban, hogy lokális és globális környezetének ismeretében élő és cselekvő emberré, tudatos állampolgárrá váljanak.
3. Az önkormányzatban részt vevő diákönkormányzatok, kollégiumi diáktanácsok és ifjúsági közösségek, szervezetek működésének segítése, hogy a saját és más diákönkormányzatokkal, valamint ifjúsági közösségekkel, szervezetekkel közös munkájukat jobb eredménnyel végezhessék. A diákönkormányzatok, kollégiumi diáktanácsok és ifjúsági közösségek, szervezetek közös munkájának koordinálása.
4. A diákönkormányzatok, ifjúsági közösségek, szervezetek és az általuk képviselt diákság és fiatalok érdekeinek képviselete helyi, megyei önkormányzat, regionális és országos szakmai fórumok, testületek, társadalmi és szakmai szervezetek felé. Az önkormányzat kiemelt célja, hogy érdekképviseleti és érdekvédelmi tevékenységével hozzájáruljon a diákok, gyermekek és fiatalok számára jogszabályokban garantált jogok érvényesüléséhez.
5. A tagsága által jelzett iskolai, lakóhelyi diák, gyermek és ifjúsági problémák orvoslására diák-, ifjúsági és gyermekjóléti, illetve regionális gyermek, ifjúsági és diákközéleti programokat dolgozzon ki és hajtson végre.

➤ **Komplex ifjúsági szolgáltató rendszer működtetése – ifjúsági multicenterként működő Ifjúsági Információ és Tanácsadó Iroda.**

Az **ifjúsági multicenter** projekt lényege, hogy az ifjúságsegítő intézmények összehangolják tevékenységüket, és a fiatalok a szolgáltatásokat egy helyen vehetik igénybe.

A multicenter tulajdonképpen egyszerre egy technika és egy intézmény. Olyan korszerű szolgáltatói megoldás, amely biztosítja, hogy egy helyen, egymást erősítve, egymás lehetőségeire és adottságaira építve működjenek a legkülönbözőbb szolgáltatások és programok, ezáltal kölcsönösen növelve a keresettséget, a hatékonyságot és az átjárhatóságot, s nem utolsósorban a több irányból történő finanszírozás lehetőségét.

A szolgáltatások körében öt, jól körvonalazható terület jelenik meg: gyermek-és ifjúságvédelem, oktatás, munka, közművelődés-szabadidő, információ és tájékoztatás.

➤ **Hajdúdorogi Ifjúsági Érdekegyeztető Tanács (Generációs fórum)**

Célja a Hajdúdorog közigazgatási területén élő, tanulmányait a területen székhellyel rendelkező oktatási intézményben folytató, továbbá a fenti területen székhellyel, telephellyel bejegyzett munkaadónál munkát vállaló 35 év alatti gyermek, ifjúsági, illetve fiatal felnőtt generáció érdekeinek kanalizálása és artikulálása, a generáció érdekképviselése, érdekvédelme.

Az Érdekegyeztető Tanács (továbbiakban Generációs fórum) háromoldalú párbeszédet valósít meg a helyi szereplők között. A három oldalt az alábbi csoportok képviselik:

- helyi ifjúsági szervezetek (pl. diákönkormányzatok, diáktanácsok)
- helyi az ifjúságot támogató, segítő civil szervezetek és intézmények (pl: egyesületek, Alapítványok, egyház, oktatási, művelődési intézmények)
- önkormányzat

Az ifjúsági civil érdekképviselő legjobban működő rendszerét az ifjúsági kerekasztalok (ifjúsági tanácsok, érdekegyeztető fórumok, stb.) jelentik meg. Így az önkormányzat és az ifjúsági szervezetek és a helyi szereplők között párbeszéd alakulhat ki. Az ifjúságsegítő szakember közreműködésével, koordinálásával tárgyalások kezdődnek az önkormányzat és a Generációs Fórum között az intézményes párbeszéd folyamatának kialakításáról.

Pályakezdés, otthonteremtés

➤ Hajdúdorogi Ifjúsági Napok

Az ifjúsági napok célja, hogy a helyi fiatalok találkozhassanak egymással a döntéshozókkal és egyéb az ifjúsági életében fontos szerepet játszó szervezetekkel, intézményekkel. Kööttség nélkül, szórakoztató programok segítségével megvitatásra és megfogalmazásra kerülhetnek a helyi és aktuális problémák. A kötetlen találkozás a legjobb lehetőség a különféle szereplők találkozására, egymással való ismerkedésére.

➤ Ifjúsági Információs Pont

Az ifjúsági információs pont (IP) elsődleges feladata, hogy a fiatalok információs szükségleteinek kielégítése, várható problémáinak megelőzése, illetve csökkentése érdekében információs szolgáltatást működtessen, mely szolgáltatást a fiatalok kéréseinek, szükségleteinek megfelelő tartalommal nyújt ügyfelei számára.

- Az alábbi területeken végez információgyűjtést és szolgáltatást az iroda:
  - helyi, regionális és országos kulturális programok, rendezvények
  - helyi sportolási lehetőségek, helyi, regionális és országos sportrendezvények
  - helyi és regionális közoktatási és felsőoktatási információk (legalább; iskolatípusok, intézmények, oktatott szakok és szakmák, felvételi eljárások, iskolarendszeren kívüli képzési lehetőségek)
  - helyi hivatalok (legalább; alapadatok, nyitva tartás)
  - helyi és megyei önkormányzatok (legalább; alapadatok, helyi önkormányzati képviselők névjegyzéke)
  - helyi, regionális és országos olcsó szálláslehetőségek (legalább; kulcsosház, turistaház, kollégium, ifjúsági szálláshely kategóriákban alapadatok, nyitva tartás)
  - országos utazási és szállás kedvezmények (legalább; MÁV és VOLÁN hivatalos kedvezmények, diákigazolvánnyal igénybe vehető kedvezmények)
  - helyi munkalehetőségek (legalább; a helyi médiában megjelenő hirdetések)
  - helyi, regionális és országos pályázatok (legalább; a pályázat kiírása)
  - helyi és regionális segítő-és krízisellátó
  - ifjúsági információs és tanácsadó szolgáltató helyek
  - az európai mobilitással összefüggő alapinformációk

➤ **Regionális Ifjúsági Kiállítás és Konferencia**

A környék ifjúsági szervezetei részére 2008. évben kiállítás keretében nyílna lehetőség a bemutatkozásra. Az ifjúsági civil szervezetek, szakmai fórumok, diákönkormányzatok standok és bemutatók segítségével ismertethetik meg majd tevékenységüket, eddigi eredményeiket és osztathatják meg tapasztalataikat a résztvevőkkel.

A bemutató standok mellett, szakmai programokra közös gondolkodásra nyílna lehetőség.

Szabadidő, hasznos időtöltés

➤ **Ifjúsági közösségi helyek kialakítása**

A jelenlegi közművelődési intézményrendszer és a piac által kínált lehetőségek gyakran nem biztosítják a fiatalok igényeit kielégítő és egyben tartalmas szórakozás lehetőségét.

Az Önkormányzat feladata, hogy lehetőségeihez mérten hozzon létre egy olyan helyet, amely alkalmas a szabadidő igényes - piaci kínálattól eltérő - eltöltésére. Az ifjúsági szervezetek, közösségek programjainak helyet adó új helyszín az önkormányzat már működő intézményi hálózatának felügyelete alá tartozhat, fenntartása kormányzati és európai uniós források révén megvalósítható. Ez a hely lehetőséget adhat arra is, hogy a biztonságos szórakozóhelyek kialakításához mintául szolgáljon.

A közösségi hely funkciója alapján leginkább egy találkozási pontként szolgál a fiatalok számára, ahová minden kööttség nélkül lehet betérni akárcsak beszélgetni, ugyanakkor rendezvények megtartására is alkalmas a hely.

Egészségügy, testkultúra

➤ **Az ifjúsági tömegsport feltételeinek felülvizsgálata, szükséges intézkedések megtétele**

A megkérdezett fiatalok általános véleménye, hogy szükséges a szabadidős sportlehetőségek bővítése. Elsősorban az uszodák, korcsolyapálya, szabadtéri sportpályák és extrém sportolási lehetőségek fejlesztését kéri az Önkormányzattól. Erre a júniusi közgyűlésen tárgyalt sportkoncepció megfelelő választ ad.

A tömegsport másik vetülete a közösségélmény, ami különösen a tanítási szünetekben jut kiemelkedő szerephez. Nem feltétlenül szervezett programokra, versenyekre vágnak a fiatalok, hanem olyan állandó helyekre, ahol az egyes sportokhoz társakat lehet találni, és így a sport által közösségben lehetnek, társakat találnak a szabadidő eltöltéséhez, tartalommal tölthetik ki a rendelkezésre álló idejüket.

- **Skate park**
- **Extrém sport egyesület**

Ifjúságvédelem, prevenció

- **Student party – biztonságos szórakozás**

A Student partykon garantáltan csak a 18 év feletti korosztályt szolgálják ki szeszes itallal és dohányáruval. A rendezvényeken a folyamatos segítői jelenlét biztosított szakemberek (Megyei Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda, Alkohol-Drogsegély Ambulancia) és önkéntes segítők (Ifjúsági Információs Pont) részvételével. A segítők prevenciós tevékenységet is végeznek a rendezvényeken (szórólapok, egyéni és csoportos beszélgetések, stb.). Feladatuk továbbá az ártalomcsökkentő tevékenység ellátása, melynek keretében az egészségügyi vagy biztonsági kockázattal járó magatartások esetén szakszerű beavatkozást kezdeményeznek, illetve segítséget nyújtanak az érintettek számára.

HAJDÚDOROG IFJÚSÁGI SZOLGÁLTATÁSAINAK KIALAKÍTÁSA
CSELEKVÉSI TERV 2007-2008

<i>Tevékenység</i>	<i>Feltételek, eszközök, feladatok</i>	<i>Erőforrás szükséglet</i>	<i>Felelős</i>	<i>Határidő</i>
Személyi-szervezeti háttér biztosítása				
Új ifjúságsegítő feladatokat ellátó szakember alkalmazása	<ul style="list-style-type: none"> - szervezés (student party, konferencia, rendezvények) - kapcsolattartás - pályázatfigyelés - tanácsadás - érdekérvényesítés 	<ul style="list-style-type: none"> Pályázati forrás Megbízási díj 	Polgármester, Jegyző	<ul style="list-style-type: none"> 2007. június 30. Megvalósult
Hajdúdorogi Városi Diákszövetség	<ul style="list-style-type: none"> - rendezvény megszervezése - résztvevők értesítése - lebonyolítás 	Pályázati forrásból	Ifjúsági Információs Pont vezetője	<ul style="list-style-type: none"> 2007. december 31. 2008. december 31.
I. Diákpolgármester választás	<ul style="list-style-type: none"> - rendezvény megszervezése - résztvevők értesítése - lebonyolítás 	Pályázati forrásból	Ifjúságsegítő, Információs Pont vezető Polgármester	2007. december 31.
Hajdúdorogi Ifjúsági Érdekegyeztető Tanács (Generációs Fórum)	<ul style="list-style-type: none"> - kerekasztal-beszélgetések szervezése - résztvevők értesítése - lebonyolítás 	Pályázati forrásból	Ifjúságsegítő Információs Pont vezető	2008. szeptember 30.
Extrém-sport egyesület létrehozása	<ul style="list-style-type: none"> - szakmai segítség - információadás - intézményi háttér biztosítása (közösségi tér) 	Önerő	Ifjúságsegítő	2008. december 31

Szolgáltatások beindítása				
Ifjúsági Információs Pont	<ul style="list-style-type: none"> - Irodahelység biztosítása (önkormányzati épületben) - meglévő eszközök átcsoportosítása, tovább bővítése - Honlap létrehozása - Adatbázis készítés - Hatékony információáramlás kialakítása 	Pályázati forrásból	Polgármester Információs Pont vezető	2007. utolsó negyedév
Komplex ifjúsági szolgáltató rendszer működtetése- ifjúsági multicenterként működő Ifjúsági Információ és Tanácsadó Iroda	<ul style="list-style-type: none"> - Irodahelység biztosítása (önkormányzati épületben) - Meglévő eszközök átcsoportosítása, további bővítése - Honlap létrehozása - Adatbázis készítés - Hatékony információáramlás kialakítása 	Pályázati forrásból	Polgármester, Ifjúságsegítő	2008. június 30.
Ifjúsági közösségi hely kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> - Közösségi tér önkormányzati ingatlanban - Meglévő eszközök további bővítése 	Pályázati forrásból	Polgármester	2008. június 30.
Skate- park kialakítása közös erővel	<ul style="list-style-type: none"> - Közterület tereprendezés - eszközbeszerzés 	ifjúság és önkormányzat, esetleg támogatók	Polgármester Ifjúságsegítő	2008. december 31

Rendezvények				
Ifjúsági Fórum	<ul style="list-style-type: none"> - rendezvény megszervezése - résztvevők értesítése - lebonyolítás 	Pályázati forrásból	Polgármester	2007. június 30. Megvalósult
Hajdúdorogi Ifjúsági Napok	<ul style="list-style-type: none"> - rendezvény megszervezése - résztvevők értesítése - lebonyolítás 	Pályázati forrásból	Polgármester, Ifjúság segítő	2007. utolsó negyedév
Ifjúsági vezetők képzése	<ul style="list-style-type: none"> - igényfelmérés - szervezési feladatok - lebonyolításban segítség - toborzás, adminisztráció 	Pályázati forrásból	Diákszemélyi képviselő Ifjúságsegítő	2007. december 31.
Regionális Ifjúsági Kiállítás és Konferencia	<ul style="list-style-type: none"> - rendezvény megszervezése - résztvevők értesítése, lebonyolítás 	Pályázati forrásból	Ifjúság segítő Információs Pont vezető	2008. szeptember 30.

Partnerek: Az ifjúság aktív személyei ,Művelődési Ház, Könyvtár, Polgármesteri Hivatal(önkormányzat), Kulturális Bizottság tagjai, Civil szervezetek, egyesületek
Iskolák, DöK-segítő tanárok

Várható eredmények:

Az ifjúsági intézményrendszer hiányában az ifjúsági szervezetek, illetve a fiatalok (egyénenként) nem tudták megjeleníteni érdekeiket, elképzeléseiket. A róluk hozott, az őket érintő döntések így felettük és helyettük születtek meg az önkormányzatban. Mivel az önkormányzatnak, illetve a testületnek nem volt visszacsatolási lehetősége, így a döntések eredményeit sem tudta pontosan felmérni.

A koncepció kidolgozásával a tevékenységek átgondolásával és természetesen pályázati segítséggel létrejönnek a hajdúdorogi, ifjúsági érdekegyeztető intézményrendszer első kezdeményei. A polgármesteri kabinetbe integrált ifjúságsegítő szakember tevékenysége kapcsán lehetőség nyílik arra, hogy a polgármester közvetlen tájékoztatást kapjon a fiatalokat legjobban érintő problémákról, és lehetőséget nyújt arra is, hogy részben formális, részben informális egyeztetések kezdődjenek az önkormányzat és a fiatalok képviselői között.

Az elkészült Ifjúságpolitikai Koncepció és Cselekvési Terv társadalmi és képviselőtestületi vitája lehetővé teszi, hogy a döntéshozók a fiatalokat érintő leglényegesebb problémákról és azok megoldásairól érdemi vitákat folytassanak. Az érdemi vita, illetve a valódi problémákkal való szembenézés már önmagában is eredmény. Amennyiben a politikai döntéshozóknak emellett sikerül még egy minimális konszenzust is kialakítaniuk, akkor valóban lehetőség nyílik a cselekvési tervben megfogalmazottak megvalósítására.

A város önkormányzatának az ifjúságpolitikai koncepció kialakításakor leghangsúlyosabb feladata, hogy az ifjúságpolitika kérdését az Európai Unió tagállamaiban már bevált és jelenleg is működő normák és szakmai szempontrendszerek aspektusából közelítse meg. A koncepció kialakításakor figyelembe kell venni azt a tényt, hogy a városban nem létezett komplex, működőképes, korszerű és progresszív ifjúságpolitikai rendszer.

A struktúrakialakítás első lépéseként megalakul a hajdúdorogi Diákszékhely, majd sor kerül az első hajdúdorogi diákpolgármester-választásra. Kiemelt feladat a korosztály társadalmi aktivitására való nevelése. A korosztály demokratikus társadalomba való integrációját segíti elő az a gyakorlóterep, amelyet egy általános- és középiskolai diákönkormányzatokból szerveződő civil érdekképviseleti forma nyújt a diákoknak.

Az önkormányzat minden segítséget megad az alulról építkező, önszerveződő kezdeményezéseknek, mint a Diákönkormányzatok, valamint a Diákszékhely. Ezen

szerveződések által ugyanis nem csupán az aktív, vezető szerepet betöltő fiatalok tanulnak bele a demokratikus társadalom, valamint az érdekképviselői játékszabályaiba, hanem azoknak a fiataloknak is felkelhető az érdeklődése, akik csak egy-egy rendezvény, egy-egy megmozdulás során kerülnek kapcsolatba saját, korosztályi önszerveződéseikkel.

A hagyományteremtő jelleggel megszervezésre kerülő első diákpolgármester-választás sikeres és népszerű kezdeményezésnek bizonyulhat, és a továbbiakban két évente megrendezésre fog kerülni. Az eseménynek kiemelt szerepe van a demokráciára nevelésben, mindamellett az iskolai diákönkormányzatok működésének generálásában is kiemelt fontosságú.

Az általános és középiskolás diákok érdekképviselői rendszerének kialakításával párhuzamosan kell megteremteni az iskolai diákönkormányzatok vezetőinek képzési rendszerét. Ebben a folyamatban nyújthat segítséget a Diákparlament háttérének a megteremtése, mivel egy jogi személyiséggel rendelkező diák-érdekvédelmi szövetség pályázati forrásokhoz jutva jelentős szerepet vállalhat a képzési rendszer megteremtésének finanszírozásában.

Szintén ebben az időben megkezdte működését az Ifjúsági Információs Pont, amely háttérintézményként szintén fontos eleme, alappillére a város ifjúsági struktúrájának. A civil szervezetek tevékenységének egyik legfontosabb mozgatórugója az információ. Az Ifjúsági Információs Pont hozzájárul ahhoz, hogy az ifjúsági szervezetek minél könnyebben hozzájuthassanak a működésükhöz, tevékenységükhöz elengedhetetlenül szükséges információhoz.

A szolgáltató iroda mellett kialakításra kerül egy olyan internetes honlap, és ehhez kapcsolódóan egy adatbázis is, amely szintén lehetőséget teremt arra, hogy az ifjúsági szervezetek minél több hasznos információhoz hozzá tudjanak jutni. A honlap tervezett tartalmi elemei: a helyi működési területtel bejegyzett ifjúsági civil szervezetek naprakész, letölthető adatbázisa; aktuális, korosztályi témájú pályázatok; korosztályi programok, rendezvények Hajdúdorogon és környékén. Az említett információkról az Ifjúsági Információs Pont rendszeres elektronikus és nyomtatott hírlevélben is tájékoztatná az internetes honlapon regisztrált érdeklődőket.

Következő lépésként megalakulhat a Hajdúdorogi Ifjúsági Érdekegyeztető Tanács ifjúsági oldala – továbbiakban: Generációs Fórum -, melynek célja a Hajdúdorog közigazgatási területén élő, tanulmányait a fenti területen székhellyel rendelkező oktatási intézményben folytató, továbbá a fenti területen székhellyel, telephellyel bejegyzett munkaadónál munkát vállaló 35 év alatti gyermek, ifjúsági, illetve fiatal felnőtt generáció érdekeinek kanalizálása és artikulálása, a generáció érdekképviselője, érdekvédelme.

Az ifjúsági civil érdekképviselői a nemzetközi, és a korábbi belföldi tapasztalatok alapján kialakult eddig legjobban működő rendszerét az ifjúsági kerekasztalok (ifjúsági tanácsok,

érdekegyeztető fórumok, stb.) jelenítik meg, amelynek keretében az önkormányzat a civil szervezetek és az ifjúsági szervezetek között intézményes párbeszéd alakulhat ki. Az ifjúság segítő szakember közreműködésével, koordinálásával tárgyalások kezdődnek az önkormányzat és a Generációs Fórum között az intézményes párbeszéd folyamatának kialakításáról. A Generációs Fórum tekintetében – a közösen felvállalt célok teljesítése érdekében – mindenképpen cél a minél szélesebb körű konszenzus megteremtése alapos és demokratikus vitafolyamatok segítségével. A Generációs Fórum hosszú távon – a város Önkormányzatával együttműködve – alkalmassá válhat a civil szervezetek kooperációjával megszervezésre kerülő ifjúsági programok, rendezvények, táborozások és ifjúsági vezető – képzések lebonyolítására is.

Mint ahogy az a fentiekből is látható, az önkormányzat által tervezett intézkedések egymásra épülnek, és együttesen képeznek az ifjúságsegítő szakember koordinálásával egy komplex, működőképes és korszerű ifjúsági struktúrát.

6. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ERŐFORRÁSOK

A gyermek és ifjúsági korosztályt szolgáló tevékenységek feltételeinek megteremtéséhez forrásként a résztvevők saját pénzügyi lehetőségei, az intézmények működési és egyéb forrásai (pályázati pénzeszközök, stb.), központi költségvetési, valamint a helyi önkormányzati támogatás szolgál.

A helyi önkormányzat által fenntartott gyermek és ifjúsági korosztállyal kapcsolatos feladatokat (is) ellátó intézmények finanszírozása, adott költségvetési évre az önkormányzat költségvetési rendeletében kerül meghatározásra, amely tartalmazza az intézmény bér és járulékai, dologi kiadásait, valamint az intézményi bevételeket.

A gyermek és ifjúsági korosztállyal kapcsolatos tevékenységeket szolgáló pénzügyi forrásokat a lehetőségekhez mérten az önkormányzat éves költségvetési rendeletében kell meghatározni.

A támogatások felhasználásáról a városi költségvetés rendelkezik. A támogatások egy részéről az érintett szakbizottságok döntenek a célok meghatározását követően, pályázati felhívás útján. A pályázati felhívások a helyi médiumokban kerülnek meghirdetésre. Hajdúdorog Város Önkormányzata anyagi lehetőségéhez mérten támogatja a pályázókat, ha megvalósítandó tevékenységük megfelel a rendeletben foglalt gyermek és ifjúsági korosztállyal kapcsolatos céloknak és megvalósítandó feladatoknak.

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet

Együttműködő partnerek

Az alábbi intézmények, társadalmi szervezetek potenciális partnerek lehetnek az ifjúsági rendelet cselekvési programjának kialakításában és végrehajtásában. (Az együttműködői kör bővíthető.)

HELYI PARTNEREK	VÁROSON KÍVÜLI PARTNEREK
<ul style="list-style-type: none"> • Egyesített Napközi Otthonos Óvodák, • Móra Ferenc Általános és Művészeti Iskola • 2. Számú Általános Iskola • Görög Katolikus Általános Iskola • Görög Katolikus Óvoda • Görög Katolikus Gimnázium, Szakközépiskola és Diákotthon • Görög Demeter Művelődési Ház • Mészáros Károly Városi Könyvtár • Szivárvány Iskolai Művelődési Alapítvány • Kiemelkedően Közhasznú Fehér Bot Alapítvány • Hajdúdorogi Görög Demeter Polgárórség • Hajdúdorogi Görög Katolikus Ifjúsági Egyesület • Hajdúdorogi Görögkatolikus Oktatási És Művelődési Alapítvány • Hajdúdorogi Honismereti És Városvédő Egyesület • Hajdúdorogi Munkanélküliek És Álláskeresők Városi Egyesülete • Hajdúdorogi Nimród Vadásztársaság • Halmozottan Sérült Gyermekéért Alapítvány • Ifjúsági Szabadidős Társaság • Korszerű Oktatásért Alapítvány • Közalapítvány A Hajdúdorogi Tömegtájékoztatásért • Szövetkezetek Sportegyesülete • Őszidő Nyugdíjas Klub • Mozgáskorl. H-B M-i Egyesületének Helyi Csoportja • X-Treme Sport Klub • Görög Demeter Kertbarát Kör • Görög Katolikus Székesegyház Alapítvány • 150. sz. Glamb és Kisáll.teny. Egyesület • Hajdúdorogi Flamingó Majorett Csoport • Hajdúdorogi Árvák és Özvegyek Egyesülete • Shotokan Karate Sport • Hajdúdorogi Nőszövetség • Városi Ifjúságvédelmi Bizottság • Keresztény Értelmiségek Szövetség • Önkéntes Tűzoltó Egyesület • Vöröskereszt Városi Szervezete • Görög Demeter Gazdakör • MAROKKO 	<ul style="list-style-type: none"> • Észak-alföldi Regionális Ifjúsági Szolgáltató Iroda • Észak-alföldi Regionális Ifjúsági Tanács • Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat • Hajdú- Bihar Megyei Sportszövetségek Szövetsége • H-B. M. Diáksport Szövetség (HBM DSZ) • H-B. M. és Db. V. Fogyatékosok Szövetsége • Hajdú-Bihar Megyei Ifjúsági Tanács • Hajdú- Bihar megyei Munkaügyi Központ Hajdúnánási kirendeltség • Központi Statisztika Hivatal Debreceni Igazgatósága • Oktatási Hivatal Országos Közoktatási Értékelési és Vizsgaközpont Észak-alföldi Regionális Igazgatóság • Hajdú-Bihar Megyei Civil Szolgáltató Központ • Szociális és Munkaügyi Minisztérium • NCA Észak-alföldi Regionális Kollégiuma • Mobilitás Ifjúsági Szolgálat • Az Ifjúságért Önkormányzati Szövetség • Nagycsaládosok Országos Egyesülete • Szomszédos települések oktatási intézményeiben működő diákönkormányzatok

2. sz. melléklet

KÉRDŐÍV

Életkor: ____; fiú / lány

1. Mivel foglalkozol jelenleg?

- Általános isk.-i tanuló,
- Középiskolai tanuló,
- Dolgozó: diplomás, egyéb szellemi, szakmunkás, mezőgazdasági fizika,
vállalkozó, egyéb: _____

2. Helyben tanulsz, dolgozol? Igen./ Nem.**3. Szeretnél a városban letelepedni?** _____**4. Voltál –e munkanélküli?** Igen./ Nem.**5. Kivel élsz együtt?** _____**6. Hét közben hol laksz?** (otthon, kollégium, stb.) _____**7. Hétfégen hol laksz?** _____**8. Hol töltöd el szabadidődet hét közben?** _____**9. Hol töltöd el szabadidődet hétfégen?** _____**10. Mit csinálnál szívesen, de a városban nincs rá lehetőség?**

---

11. Mit tartasz a hajdúdorogi ifjúság legégetőbb problémájának? Van megoldási javaslatod?

---

12. Használsz számítógépet? Igen. / Nem.**13. Szoktál internetezni?** Igen./ Nem.**Ha igen, hol?** _____**Ha nem, miért nem?** _____

14. *A kötelező testnevelés órán kívül sportolsz –e rendszeresen?* Igen./ Nem.

Ha igen, mit?

Ha nem, miért nem?

---

15. *Milyen sportolási lehetőséget hiányolsz a városban?*

---

16. *Az elmúlt 2 évben voltál a város rendezvényei?* Igen. / Nem.

17. *Van javaslatod a város programjaival kapcsolatban?* _____

---

18. *Tagja vagy valamilyen szervezetnek?* _____

19. *Egyéb javaslatok, vélemények:* _____

Köszönjük a segítségét!

